

Karlskrona—Vexjö—Alfvestad med första möjliga inlöstes af staten, samt att Kongl. Maj:t bebagade för nyssnämnda ändamål gå i författning om denna frågas närmare, skyndsamma utredning och derefter inkomma med proposition derom till Riksdagen.

Om remiss till vederbörligt utskott af denna min vördsamma motion anhåller

Carl von Baumgarten.

N:o 2.

Af herr von Baumgarten, angående meddelande af föreskrifter om skyldighet för vissa näringsidkare att styrka sig ega nödig kunskap i bokföring.

Såsom känt är, åligger det, med vissa undantag, en hvar, som, i den ordning särskilda författningar innehålla, i stad eller på landsbygden till sitt yrke gjort att i gross- eller i minut-handel såsom näring idka, likasom den, hvilken gjort till sitt yrke att till försäljning tillverka eller bearbeta varor, att föra ordentliga handelsböcker så som i kongl. förordningen angående handelsböcker och handelsräkningar den 4 maj 1855 stadgas. Skulle en sådan skyldighet uraktlåtas, är den försumlige, om han kommer i konkurstillstånd, ovilkorligen förfallen till fängelsestraff. Enligt kongl. förordningen af den 18 juni 1864, hvarigenom näringsfriheten utvidgades, har emellertid rätt till handelsrörelses idkande i berörda omfattning medgifvits, utan att något stadgande dervid lemnats, att den, hvilken önskade idka handel eller annan rörelse, hvaröfver bok författningsenligt skall hållas, behöfver visa sig innehafva någon kunskap i bokföring.

Detta har vållat mångfaldiga gånger, att dylik rörelse utöfvats af personer, hvilka varit fullkomligt oförmögna att fullgöra den dem af lagen pålagda skyldighet att föra handelsböcker. Erfarenheten har ock visat, hurusom sådana personer, när de råkat på obestånd, blifvit dömda till fängelse för underlåtenhet af ordentlig bokföring, fastän under ranssakningen tydligen ådagalagts, hurusom den tilltalade, i saknad af all kunskap om bokföring, omöjligen kunnat verkställa sådan, ja mången gång ehuru det visats, att den tilltalade för bokföringsskyldighetens fullgörande träffat aftal derom med sakkunnig person, hvilkens iakttagande af hvad honom enligt det träffade aftalet ålegat den tilltalade varit oförmögen att kontrollera. Ofta har den tilltalade, under åberopande af sådana förhållanden, hos Kongl. Maj:t i underdånighet sökt att af nåd förskonas från det ådömda fängelsestraffet, men, med hänsyn till gällande lag, hafva dylika nådeansökningar funnits icke förtjena afseende. Angeläget synes jemväl, om icke den allmänna säkerheten i handel skall allt för mycket äfventyras, att gällande bestämmelser om bokförings skyldighet med allvar tillämpas.

Betänkligt torde emellertid vara, om en handtering, som lagen finner vara af den beskaffenhet, att utöfvaren af handteringen förklarats ovilkorligen skyldig att, till sina medmenniskors säkerhet iakttaga vissa försigtighetsåtgärder, får fortfarande medgifvas den, hvilken är alldeles oförmögen att fullgöra lagens bud i berörda hänseende. Om sådant äfven hädanefter tillåtes, måste följden ovilkorligen blifva, att, likasom hittills, många personer blifva oförskyldt drabbade af förluster, och i åtskilliga hänseenden äfventyrliga förvecklingar uppstå, hvilka aldrig behöft inträffa, derest handterings utöfvare haft nödig kunskap om det, som lagen af honom fordrar.

På grund af nu anförda missförhållanden, som öka misstron och osäkerheten i affärslifvet, vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t anhålla, det Honom täcktes besluta, att den, hvilken önskar idka handel eller annan rörelse, hvaröfver enligt lag bok bör hållas, skall vara skyldig att, innan dylik rörelse medgifves, hos den myndighet, hos hvilken anmälan om den tillämnade rörelsen lagligen skall göras, genom intyg från handelsinstitut eller någon af de sakkunnige personer, som Konungens befallningshafvande ega för ändamålet förordna, styrka att sökanden innehar erforderlig kunskap i sådan bokföring, som enligt

gällande författning åligger dylik näringsidkare; samt att de, hvilka redan utöfva dylik rörelse, icke må tillåtas att dermed fortfara, derest de icke, inom sex månader efter det nu ifrågasatta lag varder utfärdad, på enahanda sätt visa sig ega nödig kunskap i bokföring.

För den händelse vederbörligt utskott skulle anse sig ej kunna tillstyrka denna motion oförändrad, vågar jag anhålla, att utskottet behagade göra de förändringar, som finnas erforderliga för att motionens syfte måtte kunna vinnas.

Stockholm den 18 januari 1889.

Carl von Baumgarten.

N:o 3.

Af herr von Baumgarten, om anslag till utbildande af sjuksköterskor.

På landsbygden råder, särdeles i de socknar, som ligga flera mil från närmaste lasarett och provinsialläkare, största brist på tillfällig sjuksköterskehjelp utom vanlig läkarehjelp, som endast efter lång tid och för dryga kostnader stå att erhålla. Månget dyrbart lif hade kunnat räddas, mången sjukdomsvecka förkortas, om nödig sjuksköterska funnes inom hvarje socken att tillgå vid förefallande behof.

Med afseende på denna för hela landet och den enskilda kommunen nyttiga sak, anser jag lämpligt:

att inom hvarje länslasarett och i hufvudstaden vid de större sjukhusen ett begränsadt antal kvinnor finge under viss tid, t. ex. högst ett år, utbildas till lämpliga sjuksköterskor;